

Asia: VN/9330/2019

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista. Esitys perustuu EU-direktiiviin puhtaiden ja energiatehokkaiden tieliikenteen ajoneuvojen edistämisestä annetun direktiivin (2009/33/EY) muuttamisesta. Direktiivin tarkoituksena on edistää puhtaiden ajoneuvojen osuutta julkisissa hankinnoissa.

Oulun seudun joukkoliikenteen toimivaltainen viranomaisen toteaa, että lakiluonnoksen alueelliset vähimmäisosuudet päästöttömiä linja-autojen osuudesta Oulun seudulla ovat linjassa joukkoliikenneviranomaisen laatiman seudullisen puhtaiden käyttövoimia koskevan etenemispulun kanssa. Samoin lakiehdotus on linjassa myös Oulun ympäristöohjelman ja hiilineutraaliustavoitteiden kanssa.

Lakiehdotuksessa esitetään Oulun seudun toimivaltaiselle viranomaiselle sähköbussien alatavoitteeksi 5 % ensimmäisellä hankinta-ajanjaksolla ja 10 % toisella ajanjaksolla. Seuraavan viiden vuoden sisällä on Oulussa tulossa seutuliikenteen kilpailutuksia, mutta ne ovat tyypiltään sellaisia, että niitä on vaikea sähköistää ja muita keinoja puhtaan kaluston hankintaan tulee vielä tarkastella lähemmin, jotta löydetään järkevin ja kustannustehokkain ratkaisu. Täten ensimmäisen hankinta-ajanjakson 5%:n alatavoite sähköbusseista on Oulun seudulle kohtuullinen. Toisen hankinta-ajanjakson 10% osuus on saavutettavissa myöhemmin lakiluonnoksen aikataulun mukaisesti.

Oulun seudun joukkoliikenneviranomaisen linja-autokalustosta osa on M2 -luokan pikkubusseja. Lakiehdotuksen mukaan M2 -luokan busseja koskisi kuitenkin vaatimus, jonka mukaan kalustosta 50

% tulee olla ympäristöystävällisiä ja energiatehokkaista henkilö-, ja pakettiautoja. Tämä tarkoittaa käytännössä sähköistä midikalustoa. Oulun toimivaltainen viranomainen on järjestänyt markkinavuoropuhelun M2 -luokan autojen saatavuudesta. Useissa dialogeissa on tullut ilmi sähköisen pienkaluston rajoitettu saatavuus markkinoilla ja korkea hankintahinta. Oulun seudun joukkoliikenneviranomaisen kannalta vaatimukset tulisi yhdistää, niin että joukkoliikenneviranomaisen nollapäästöisten ajoneuvojen kalustoa pitäisi pystyä käsittelemään kokonaisuutena huomioiden sekä M2 että M3 luokan ajoneuvot. Lakimuutoksella ei tulisi pakottaa hankkimaan kalustoa, jonka hankintahinta on korkea ja saatavuus heikko. Sähköisen kaluston hankinta tulisi pystyä kohdistamaan isoihin M3 luokan linja-autoihin.

Oulun seudun toimivaltainen viranomainen toivoo lakiluonnoksessa esitettävien seuraamusmaksuista luopumista. Lakimuutoksen myötä kaupunkien hankintakustannukset noussevat tulevaisuudessa, eikä seuraamusmaksuilla tulisi kurittaa taloutta entisestään. Ei voida myöskään ennustaa miten lakimuutos vaikuttaa markkinoihin pitkällä aikavälillä. Puuttuminen lain keinoin joukkoliikenneviranomaisen kilpailutuksiin voi myös vääristää kilpailua ja lisätä kustannuksia. Valtion tulee ennemminkin tukea viranomaisalueita taloudellisesti ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksia koskevan lain noudattamisessa.

Väliäho Helena

Oulun kaupunki - Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, Joukkoliikenne